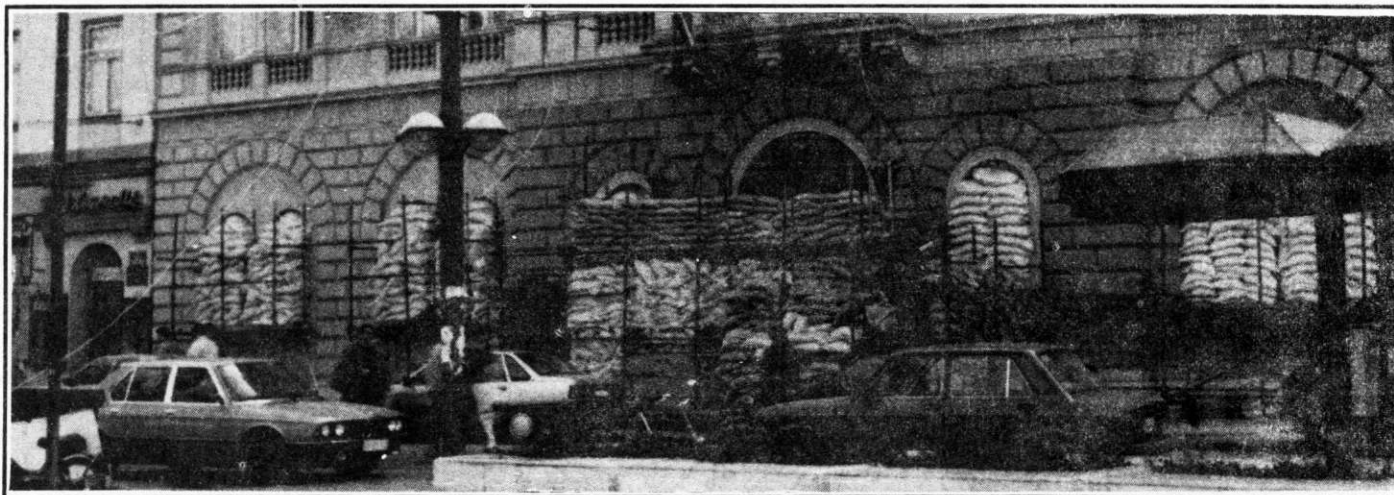

Dél-Nyugat

Közéleti hírlap IV.évf. 1992. január

Január 8-án a Városi Televízió két munkatársával, Bali Judit riporterrel és Hajdú György operatőrrel a horvátországi Eszéken járt munkatársunk, Farkas Tibor is. Lapunk 2 - 3. oldalán az ő tudósítása alapján ismerhetik meg az eszéki magyarok jelenlegi helyzetét és véleményüket háborúról és békéről.

(A T. Ház tagjai válaszolnak)

A költségvetésről és vitájáról

• **Dél-Nyugat:** Az ellenzék hogyan viselkedett a költségvetési vita és a szavazások során?

– **Tarnóczy Attila:** Kétségtelen, a Kormány elkövette azt a hibát, hogy a költségvetési javaslatát két hét késéssel terjesztette be, nehezítve ezzel a hatalmas anyag áttanulmányozását, az esetleges módosító indítványok betervezését. Amennyire tudom az egyes tárcák közötti viták okozták a "csúszást".

Ezek után megértem, hogy erre a kérésre az ellenzéki pártok megpróbáltak minden eszközzel rámutatni.

Úgy tűnik, hogy arra az elhatározásra jutottak, be kell bizonyítani, hogy a mulasztás lehetetlenné teszi a költségvetés ideji elfogadását. Elsősorban a FIDESZ - jó darabig SZDSZ támogatással - tett fel mindent egy lapra.

A véleménykifejtés joga kétségtelenül megillette őket, de a név szerinti szavazások - esetenként ügyrendi kérdésekben is - már a szándékos időhúzás kétségtelen jelei voltak.

Orbán Viktor egész "paksamétával" rendelkezett - név szerinti szavazást követelő képviselői aláírásokkal -, amelyek közül egyet-egyét előhúzva fülése szerinti pillanatokban kérhette a szavazás e módját, fél órára bénítva az érdemi munkát.

30-án éjjel, 31-én hajnalban már azzal a fenyegetéssel álltak elő, hogy "keményebb eszközökhöz nyúlunk", ami mást az adott helyzetben nem jelenthetett, mint az összes szavazás név szerintivé tételét.

A fenyegetés azonban az is maradt, részben mert talán nem vállalhatták a döntés következményeit a közvélemény megítélésében és - amennyire tudom - addigra a módszert már nem támogatta sem az SZDSZ, sem az MSZP.

A költségvetés így megszülethetett, bár nyilvánvaló, ehvileg ezt megakadályozható lehetett volna, ha az ellenzék vállalja a teljesen nyilvánvaló obstrukció megítélésbeli következményeit.

• **Dél-Nyugat:** Mi a véleménye az 1992. évi költségvetésről?

– **Rudics Róbert:** Régi alapigazság: "hincs "jó" költségvetés, csak elfogadott költségvetés. Magyarországnak a volt kommunista országok közül egyedül - igaz rendkívüli megpróbáltatások árán - VAN elfogadott költségvetése. Az ellenzéki vészmadarak 1990. decemberében azt huhogták, hogy márciusra, márciusban, hogy szeptemberre összeomlik a költségvetés.

Való igaz, hogy a költségvetési hiány - nem a túlköltekezés, hanem az elmaradt adóbevételek miatt - nagyobb lett a tervezettnél, de az elfogadott

törvényen nem kellett számottevő módosítást végrehajtani.

Ösztökélték a Kormányt az eltírt adók behajtására, de amikor az ilyen értelemben módosította az adózás rendjéről szóló törvényt, akkor az állampolgári és személyiségi jogok csorbításáról beszéltek. Prognosztizálták az önkormányzatok anyagi ellehetetlenülését, ezzel szemben és a választókerületemben - hangsúlyosan a kistelepüléseken - azt észleltem, hogy több évtizednyi pangás után végre megmozdult valami. Úgy gondolom, az ellenzéki kritikákban ma sincs több igazság mint tavaly, a 92-es költségvetés is megáll a lábán.

Ezt a költségvetést jobb szívet szavaztam meg, mint a tavalyit, mert az államigazgatási kiadásoknak - a tervezetthez képest - jelentős csökkentése mellett a legfontosabb normatívákat sikerült felemelni és egy a választókerületem számára nagyon fontos javaslatom is elfogadásra került.

• **Déli-Nyugat: Milyen (módosító) indítványokat nyújtottak be a költségvetési törvénnyel kapcsolatban és milyen sikerrel?**

– **R.R.:** Végül is a több kidolgozott javaslatom közül csak az egyik benyújtásához ragaszkodtam, ennek a lényege a következő: a száz főnél kevesebb tanulólétszámú általános iskolát fenntartó önkormányzatok a normatíván felül további 500 ezer Ft kiegészítő támogatást igényelhetnek a Belügyminisztériumtól a TÁKISZ-on keresztül.

A tavalyi költségvetésben az oktatási normatívák felemelését javasoltam a kistelepülések számára. Akkor ez a javaslat elbukott, de már akkor eldöntöttem, hogy más módon idén újra benyújtom. Tarnóczy Attila képviselő-társammal konzultálva úgy döntöttünk, hogy ezúttal nem a normatívákhoz nyúlunk, hanem a költségvetés 6. számú mellékletéhez, a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatokhoz fogalmazzunk meg új célt a fent említett módon. Valójában nem számítottunk a Kormány támogatására, ezért hatalmas lobby-munkát végeztünk a parlamenti pártok támogatásáért - sikerrel - melyet egy-egy képviselőjük aláírása is demonstrált.

Kellemes meglepetésként ért bennünket, hogy a Kormány végül is támogatta javaslatunkat, így az Országgyűlés elsöprő többséggel elfogadta azt. Remélem, hogy ez az iskolánkénti plusz félmillió forint fedezi a kistelepülések iskoláinak relatíve magasabb költségeit.

– **T.A.:** Örülök, hogy Rudics Róbert képviselőtársam javaslatához csatlakozhattam, mert magam is rendkívül fontosnak érzem a leromlott kis falvak támogatását.

Társrészője voltam annak a javaslatnak, amely a megyei önkormányzatnak juttatni szándékozott 500 Ft "fejkvótát" a tavalyi értékre, 400 Ft-ra csökkentette és a különbséget kiosztotta a települések között.

Ugyancsak egyik kidolgozója és benyújtója voltam annak az indítvány-"csomag"nak, amely az önkormányzatoknak járó állami támogatást növeli az általános iskolások után járó összegtől egészen az inaktív lakosságra jutó támogatásig. Összességében ennek eredményeként kb. 5 milliárd Ft-tal több jut az ország településeinek.

Leginkább annak örülök, hogy javaslatomra 1992. január 1-től - a másik három nem megyeszékhely megyei jogú várossal együtt - Nagykanizsa is megkapja a területén képződő illetékbevétele. Ezzel, becslésem szerint 30-40 millió forint, pótlólagos forráshoz jutunk és nagyon remélem, hogy a helyi önkormányzat a valóban térségi feladatokat ellátó intézmények (kórház, könyvtár, stb.) kiegészítő támogatására fordítja majd ezt a pénzt.

Az előbbi elfogadott javaslatok mellett, volt sikertelen próbálkozásom is. Szerettem volna elérni, hogy az üzemi óvodák is kapják meg a gyermekek után járó "fejkvótát" - sajnos eredménytelenül. Viszont talán megoldást jelent, hogy alapítványi működtetésbe adás esetén ezek az intézmények is hozzájuthatnak a támogatás teljes összegéhez.

– **R.R.:** A KANIZSA című újság évvégi számában - jókívánságként - Tarnóczy képviselőtársamnak helyet ajánlott a független képviselők között.

Kérdésem a cikk szerzőjéhez: Úgy gondolja-e, hogy képviselőtársam a város számára komoly hasznot hozó javaslatait független képviselőként is el tudta volna fogadtatni? Úgy gondolom, hogy egy - a függetlenségét a szükséges mértékben megőrző - kormánypárti képviselő a városnak sokkal nagyobb hasznára lehet, mint egy ellenzéki, vagy független képviselő.

• **D.Ny.:** Köszönjük a beszélgetést!

Szentlászló az én hazám

*Gondolok rád szép hazám, szép horvát hazám.
Fiaid most harcolnak a szabadság után.
Életünket, hogyha kell, érted adjuk hát,
Nem adjuk mi sem Baranyát sem Szlavóniát,*

*Szentlászló az én hazám, a szívembe zárva.
Ott, ahol a jó anyám, most is haza várna.
Szentlászló az én hazám, a szívembe zárva,
Ott, ahol a jó anyám Szentlászlóba várna.*

*Nem hagylak el soha sem, kedves kis falum.
Nem sokára itt leszek egy szép hajnalon,
Elmúl minden fájdalom, visszatérek meg,
Kivirul majd a szabadság, tiszta lesz az ég.*

*Szentlászló az én hazám, a szívembe zárva.
Ott, ahol a jó anyám most is haza várna.
Szentlászló az én hazám, a szívembe zárva,
Ott, ahol a jó anyám Szentlászlóba várna.*

Szlám József

"Ennél hülyébb háborút még nem látott a világ!"

(Eszéki tudósítás)

Eszék - Vukovár eleste óta - a jugoszláv szövetségi haderő legfőbb célpontja. Ma nem lőnek, tűzszünet van, de az utcák képe bőségesen tanúskodik a háborús állapotokról. Széltől hűvös, romba-állt színházépület, bedeszkázott ablakú, toronyait vesztett templom, üvegcserepek, magas felpúzózott homokszákok és a horvát gárda egyenruhájába öltözött emberek mindenütt.

A katonák, kihasználva ezt a tudja Isten meddig tartó "nyugalmat", a kávéházakban és az utcán csoportosulnak, hogy megbeszéljék az eseményeket. Van, ki hetek óta tán most szakíthat először időt arra, hogy meglátogassa szeretteit, hírt adjon magáról. Riadt, kialvatlan, fáradt tekintetű, meggyötört arcú civilek, asszonyok, férfiak mindenütt.

Jövetelünk legfőbb célja, hogy az eszéki magyarság helyzetéről tudakolódjunk. Némi tanácstalanság és keresgélés után a központtól nem messze egy házhoz kísérek bennünket. A falon egy tábla, rajta felirat: Ijekarna, magyarul gyógyszer-tárat jelent. A tulajdonos, Tripolski Márta agilis, roppant segítőkész asszony. Tisztán, szépen beszél magyarul. Megtudjuk

tőle, hogy ez az épület nemrég még egy szépen berendezett, európai szintű gyógyszer-tár volt. Jelenleg az árusítás és a raktározás is az épület alagsorában, a pincében folyik.

Márta néniből szinte kérdezés nélkül is ömlik a szó. Elmondja, hogy az ünnepeket is a pincében töltötték. Csak szilveszterkor mentek fel vacsorázni a lakásba, de boldog új évet már az asztal alatt kívántak egymásnak, olyan lövöldözés és gránátosó volt az utcán. Mivel a laboratórium is tönkrement, gyógyszereket előállítani nem tudnak, így csak a többnyire Boszniából és Magyarországról beszerzett kész gyógyszereket árusítják.

Később az itteni magyarok helyzetéről beszélgetünk. A néhány száz főnyi eszéki magyarság nagy része a külváros egyik utcájában, Rétfalun él. A háború előtt a népkör tagjai rendszeresen összejártak irodalmi estekre, beszélgetésekre. A háború kezdete óta azonban ők is szétszóródtak. Sokan Magyarországra menekültek (a 100-120 ezres lakosú városnak jelenleg mintegy 30%-a tartózkodik otthonában) s az ottmaradtok is leginkább csak telefonon érintkeznek egymással.

A trianoni béke után (1920) Jugoszláviához került magyar területek

Zala megyétől elcsatolták az Alsólendvai járást és a Muraköz egyik részét, melynek két járása volt: a Csáktornyai és a Perlaki. Csáktornya vára a Zrínyiek birtokában fontos honvédelmi szerepet töltött be. Zrínyi Miklós is és a horvátok is nemzeti hősként tisztelik.

Egyébként Zala vármegye volt 1919 előtt az ország egyik legnagyobb megyéje, mert az későbbi Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz - a mai Jugoszláviához - csatolt részeket kívül még a Balatonfelvidék is (a Tapolcai, a Sümegi és a Balatonfüredi járás) Zalához tartozott.

Itt jegyzem meg, hogy a régi magyar területből elcsatolt részek minden megye vonatkozásában 1941-től 1945-ig visszakerültek magyar uralom alá, (kivéve Bánátot) de az 1947-es párizsi béke ismét Jugoszláviához csatolta őket.

Vas megyének a Muraszombati járását csatolták el a trianoni béke.

(Emegyeről nem árt tudni azt sem, hogy nyugati - az őrséghez tartozó - részéből pl: Németújvárt, (Güssing) és Felsőőrt (Oberwart) Ausztria kapta meg a trianoni békekötéskor.)

Baranya megyéből az u.n. "baranyai háromszög"-et kapta meg a királyság. Nagyobb elcsatolt helysége volt a megyerésznek Dárda, melyet a török

építette hadihíd kötött össze a Verőce megyei Eszékkel. Nagyobb elcsatolt helysége volt még Baranyavár.

Temes vármegyéből Jugoszláviához került Versec, mely Órtornyai, püspöki palotájáról és katedrálisáról volt híres; továbbá Fehértemplom, mely utóbbi a hegy-től és vizaimáról nevezetes. (A vármegye nagyobbik része most Romániához tartozik.)

Torontál vármegye nagyobbik része jutott Jugoszláviának, a kisebbik pedig Romániának. Ezen megye egy része Bánát néven volt ismert, amely Jugoszláviához került. Torontál megyében vannak a deliblati homokpuszták, melyek Európa legnagyobb homoksvatagját képviselik. A volt megyeszékhely, Nagybecskerek (Zrenjanin) közelében van, amely most ugyancsak jugoszláviai város.

Jugoszláviához került nagyobb helységeik még: Nagytilinda (Kikinda) vasúti csomópont, Alibunar (Alibunar) mocsarairól ismert, Pancsova, mely most Belgrád egyik kerülete.

Bács-Bodrog megye déli, nagyobbik részét kapták meg déli szomszédaink; északi, kisebbik területe pedig most Bács-Kiskun megyénkhez tartozik.

A megye székhelye az elcsatolt Zombor volt. Lakóinak zöme szerb, bunyevác és sokác. Említsre

mélto épületei: a görögkeleti Szent György templom, a vármegyeház, melynek annyi helysége van, mint az év napjainak száma, azaz: 365. Elcsatolt nagyobb város Szabadka. A mohácsi csata után Cserr Jovan (Fekete Iván) felkelő paraszti hadai foglalták el. A bunyevácok (katolikus bosnyákok) történeti emlékei a Városi Múzeumban találhatóak. A város nagyobb épületei: a bunyevácok Szent Teréz temploma, a pravoszláv (görögkeleti) templom és a ferences barátok temploma. A várostól 8 km-re található a gyógyhatású Palicsi-tó.

Újvidék a Vajdaság fővárosa. (A Vajdaságban és különösen Újvidéken él a jugoszláviai magyarság nagyobbik hányada.) Épületei: a görögkeleti templom, a püspöki palota, a püspöki székesegyház, a Szent Miklós templom, melyet orosz templonnak is hívnak, ugyanis orosz állatkereskedők építtették; az Almási templom, a Nagyboldogasszony templom, a Városi Múzeum.

Az 1697-ben Zenta mellett Szavojai Jenő által vezetett győztes csata jelentette a törökök kiűzését Magyarországról területéről.

Nagyobb elcsatolt helysége még: Óbecse, Apatin, Palánka, Bezdán és Titel, ahol a Tisza a Dunába ömlik.

dr. Pais János

Mivel a patikává alakult pincében egyre többen szorongunk, s a fiatal, csinos horvát lány nem bírja egyedül a kiszolgálást, elbúcsúzzunk Márta nénitől. Az ő segítségével találunk rá az eszéki rádió magyar adásának készítőire.

"Ennél hülyébb háborút még nem látott a világ"

A fenti mondatot Ruszics Júliannától hallottuk, aki két kollégájával, Fetter Ivánnal és Szlám Józseffel együtt éjt nappallá téve dolgozik azon, hogy nap mint nap elhangozzék az eszéki rádióban: "Most az eszéki rádió magyar nyelvű

mindhárom véletlenül, egy felhívás útján váltak újságíróvá.

Júlia gyógypedagógus volt a Vukovári járásban, Vukovár eleste után került Eszékre. Meghalva a rádióban az álláshirdetést bement érdeklődni, s aznap délután már ő olvasta a híreket.

Fetter Iván 19-20 év körüli nagyon szimpatikus fiatalember. Nemrég végzte a középiskolát, s mivel munkája nem volt, örömmel állt be rádiózni.

Szlám József a helyi színház operaénekes. Ő készíti az interjúkat. A szomorú sorsú - már, vagy

Beszélgésünk legfőbb tárgya természetesen az elmúlt hetek eseményeinek felidézése. Szomorúan mesélik, hogy január 3-án érte a várost a legnagyobb pusztítás. Vagy 2000 gránát hullott a városra a 20-30 km-re lévő baranyai tüzelőállásokról. Egy gránát a rádió portáját is eltalálta, egyik kollégájuk súlyosan megsebesült, egy magyar nemzetiségű horvát katona pedig meghalt. Szinte egyszerre tör fel mindannyiunktól a kérdések sora: miért az eszeveszett öldöklés, az értelmetlen pusztítás, mikor épülnek újjá a romos kórházak, egyetemen, színházak, lakóépületek, honnan táplálkozik a gyűlölet? Vajon épelméjük, vagy elmebeteg az az a szerb vezetők, akik azt hirdetik, hogy mindenkit meg kell ölni Baranyában, aki nem szerb?

S a végén a kérdések kérdése: meddig tart még a rettegés, a háború? Mindannyian egyetértenek abban, hogy Horvátország függetlenségének elismerése Magyarország és a nyugati államok, valamint az USA részéről sokat segítené, egyre inkább úgy tűnik, mindkét fél türelmetlenül várja az ENSZ csapatok érkezését. Iván szerint ezt a háborút csak külső beavatkozással lehet megszüntetni.

Közben készülni kell a napi műsornak, s hogy ne zavarjuk kollégáinkat, elköszönünk.

Szlám József elkísér bennünket a színházba, ahol leírhatatlan pusztítás szemtanúi lehetünk. Az 1985-

ben felújított, gyönyörűen díszített színház nézőterét és tetőrendszerét teljesen újjá kell építeni.

Délután 3 óra. Lassan indulunk kéne hazafelé, hogy még sötétedés előtt Magyarországra érjünk, de úgy döntünk, felkeressük otthonában idősebb Fetter Ivánt, akinek a rádióban elhangzott karácsonyi és újévi köszöntője méltán rikkant meg a horvátországi magyarokat.

Elindulás előtt még benézünk Mária Curuviához, aki heteket töltött fiával és szüleivel a kanizsai menekülttáborban. Családja még mindig ott tartózkodik, ő azonban hazatért, hogy férjével együtt - aki hónapok óta nem látta kislát - megteremtse az újrakezdés feltételeit.

Délután 5 óra. A világtáji tilalom miatt sötétség borul a városra. Hazafelé az autóban nem beszélgetünk. Valószínűleg mindannyiunk fülében visszacsengenek a nap folyamán hallott mondatok, szemünk előtt leperegnek a képek, Eszék romjai.

S, hogy milyen a magyarok helyzete? Beszélgetőtársaink egybeeső véleménye szerint olyan, mint a horvátoké. A háború, a kilátástalanság méginkább erősíti az egymásra utaltságot, s valamennyien abban bíznak, hogy a mindannyiunk által oly hön áhított Európa megelőli a történeteket és segít a konfliktus békés rendezésében. Így legyen.

Farkas Tibor

vű adását hallják".

Bel- és külpolitikai hírek, családi és baráti üzenetek töltik ki a félórás szünetes adás nagy részét. Eredetileg hatan dolgoztak a szerkesztőségben, de mindannyian elmenekültek a városból. Ők

még - szerb kézen lévő Szentlászlóban született. A falu és az onnan még idejében kimenekített emberek - köztük szülei - tragédiája egy dal megírására ihlette, melyet mi is meghallgathattunk. (E dal szövegét olvashatják a 2. oldalon.)

STÍLUS-os történet egy közgyűlés három menetében

A december 16-án kezdődött, majd 20-án folytatott és határozatképtelenség miatt félbeszakadt közgyűlés ez év január 10-én végre befejeződött. A Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlésének 3/1991. (II.25.) sz. rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatról (SZMSZ) 23. paragrafus (2) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy határozatképtelenség esetén a közgyűlést 15 napon belül ugyanazon napirendi pontok megtárgyalására újra össze kell hívni, de hát az év végi ünnepek környékén ilyen kicsinységek igazán érdektelenek - egyesek számára.

A Stílus Kft-ről a Közgyűlés és a szélesebb közvélemény nagy valószínűséggel sohasem hallott volna, ha az 1990. év őszén tartott helyhatósági választásokon két tagja, az SZDSZ jelöltjeként nem kerül be az önkormányzatba. Azok előtt, akik a Közgyűlés munkáját figyelemmel kísérik, többé-kevésbé köztudott, hogy a Stílus Kft-t az IKKV és tervezési csoportjának dolgozói 1 millió Ft-os törzstőkével 1990. február 1-vel alapították 70%-os, illetve 30%-os tulajdoni részaránnyal. A társasági és a szindikátusi szerződés a hozzájuk csatlakozó kiegészítő bérleti és adásvételi szerződésekkel mindent kimerítően tisztázott a felek jogviszonyában. Számomra egyértelmű az akkori első számú vezető dol-

gozókat támogató gesztusa, hogy bár a tőke döntő hányadát a vállalat adta, mégsem törekedett a vezetés kézben tartására. 75%-os törzsbetétí részarányánál ugyanis az ügyvezetőt a vállalat a dolgozók megkérdezése nélkül menesztette volna, míg az így kialakult helyzet - ha a Kft. jól dolgozik - a vezetést konzerválja.

Önkormányzati biztosként az IKKV és a Kft. helyzetét, eredményeit áttekintve május 3-án az IKKV-t megillető üzletrészt - névértéken történő megvásárlásra - a társaság tagjai részére felajánlottam. Május 16-án kelt a Kft. ügyvezetőjének válasza, melyből az alábbi gyöngyszemet idézem:

"...a társaság törzstőkéjének IKKV-t megillető üzletrészből 600.000 Ft, azaz Hatszázezer forintot, 300.000 Ft, azaz Háromszázezer forintot áron való megvásárlására tesz ajánlatot. Egyben örömmel venné, ha az IKKV a fennmaradó 100.000 Ft-os törzstőke eladásától a két cég további együttműködése érdekében eltekintene."

Nehezemre esett leírni e nem kifejezetten magyaros közlendőt, de azt hiszem, azért az kiderült belőle, hogy az IKKV mint városi vállalat, minden egyes forintjáért képviselőtársam gálánosan 50 fillért szándékozott fizetni! Ezen feltételek elfogadhatatlansága miatt egyezség köztünk nem szüle-

tett, de, hogy ne akadjon el az ügy, júliusban, utolsó munkanapjaim egyikén új ajánlatot tettem az utódom várható érkezési időpontjának figyelembevételével. Az már nem rajtam múlt, hogy szeptember helyett csak ez év februárjától van kinevezett vezetője a volt IKKV jogutódjának.

A Stílus Kft-ről a december 16-i közgyűlésig a későbbiekben érdemben nem nagyon hallottunk, de akkor az IKKV 700 e Ft-os üzletrésznének megvételét - soron kívüli napirendi pontként - nem tudták elfogadtatni a testülettel.

December 20-án (második menet) a Polgármesteri Hivatal alagsórában folytatódó Közgyűlésen, amit a Városi TV technikai okok miatt nem tudott közvetíteni - azaz gyakorlatilag a város nyilvánossága nélkül zajlott - a jegyzőnk, az SZMSZ 29. paragrafusával szöges ellentétben, javasolta, hogy a kérdést tültsze napirendre a testület. (A Szervezeti és Működési Szabályzat szerint ehhez ugyanis csak képviselőnek van joga.)

A hétfőtől péntekig tartó időszakban történt változások hatására a kérdés napirendre került, sőt, mivel a Kft. dolgozói szép számmal jelen voltak, elsőként tárgyaltuk. A jegyzőnk felolvasta az érintett dolgozók levelét, majd az IKKV Felsőbizottságának elnöke ismertette a bizottság támogató javaslatát, melyből nekem kiderült, hogy valamilyen véletlen folytán nem tudott a májusi levélváltásról.

Ezt követte Krémer József ügyvezető - mint egyik érintett fél - érzel-

mekre ható hozzászólása, melyből megtudhattuk, hogy az építőipari cégek a tőnk szélén állnak, de ők ennek ellenére névértéken meg akarják venni az IKKV üzletrészt. Érvelésének vezérmotívumaként elhangzott, 1991-ben az IKKV élén oly gyakori volt a személycseré, hogy emiatt senkivel sem volt alkalma megállapodni. Ezen állítást cáfolva hivatkoztam a májusi levelezésre, és most sem mondhatok mást, mint akkor, azaz tisztességes ajánlatomat elfogadva már májusban megtörténhetett volna az adásvétel. Az egész eljárásra az érintetteknek azért volt szükségük, hogy az általános felszámolási fősabályt - a versenytárgyalás megtartását, mely a többi vagyon tárgyára érintetlenül fennmaradt - megkerülhessék. Meggyőződésem, tíz nappal egy üzleti év lejárata előtt tulajdonos ilyen feltételekkel csak akkor ad el üzletrészt, ha nagyon rossz helyen van a pénz. A továbbiakban az IKKV jogutódja a megmaradt szerződések felülvizsgálatával - a támogatás megszüntetésével - a kapcsolat tiszta piaci viszonyok közé kerülését segítheti elő.

Az önkormányzat számára az üzlet gazdaságossága nagyon hasonló a kft. májusi ajánlatához, mert a névértéken történő értékesítés mellett várhatóan elvész az 1990. évi gazdálkodás után képződött tartalékalap, az 1991. évi tartalékalap és a vásárlók befektetésüket oly módon számolhatják el, ami jelentősen csökkenti a személyi jövedelemadójuk 50%-os önkormányzati részét.

ROTARY FÚRÁSI KFT. NAGYKANIZSA

FŐ TEVÉKENYSÉGI KÖRÜNK:

olajkutak, gázkutak, termálvízkutak, vízkutak, fúrása, kiképzése, javítása.

FONTOS JELLEMZŐINK:

- magasfokú szaktudás
- alapos hazai és külföldi tapasztalat (Irak, Ausztria, Líbia, Kuwait)
- modern technika és technológia
- megbízhatóság, jó referenciák
- rugalmasság és kedvező árak

Címünk:

H-8800 Nagykanizsa
Erzsébet tér 22. Pf.: 351
Tel: (93)-13-140; 13-040
Telex: 33495
Telefax: (36)-(92)-73-146

Létezik egy ital, amely készítőinek
100 éves tapasztalatát, szakértelmét
hordozza magában.

Létezik egy ital, amelynek
felejthetetlenül kellemes zamata,
lágysága, európaisága mindenki tetszését
elnyeri, ezért az Ön vendéglátó
asztalán is lennie kell!

Létezik egy ital, melynek íze pontosan
olyan, amilyennek Ön is elképzelte,
amilyennek lennie kell!

Ez az ital a „Kanizsa Sör”

„A sör, amilyennek lennie kell!”
Gyártja: 1892 óta
a Kanizsa Sörgyár Rt.

Mindent összevetve az önkormányzat joggal bizakodhat abban, hogy pénzének két éves használata után minden három forintjából esetleg kettőt visszkap. Ez a várható maximum...

A közgyűlés harmadik harmadát a változatosság okáért a Vasemberház tanácskozó termében tartottuk - ismét a VTV nélkül. A rendelkezésemre álló dokumentumok alapján cáfoltam a Stílus Kft. ügyvezetőjének előzőekben részletezett állításait - amelyek döntő szerepet játszottak az adásvételben - és kértem a döntés felülvizsgálatát, eredménytelenül.

E horderejében kis ügy kapcsán epilógusként néhány megállapítás.

Ismételten előfordult, hogy gazdasági ügy tárgyalásakor a képviselők semmilyen frásos anyagot nem kaptak, egy soron kívüli napirendi pontként előterjesztett témához.

Írásos előterjesztésnél is fokozott gondossággal kell eljárni - a testület tekintélyének megóvása érdekében - ha képviselők személyükben érintettek, főleg gazdasági kérdések esetén.

A helyi sajtó diszkrét hallgatása elgondolkodtató.

Az önkormányzatnak nincs olyan vállalkozásélénkítő gazdasági stratégiája, amely a komoly vállalkozókat bizalommal töltene el.

A vállalkozások támogatása nem egyenlő egyesek vállalkozásainak támogatásával.

Marton István

Tudósítások Csapiból I.

"A terhek és lehetőségek éve..."

A címadó szavak Csapi polgármesterétől, Tóth Lászlótól valók. Az eredeti, teljes mondat így szól: "Az 1991. év a terhek és lehetőségek éve volt" - és 1991. január 9-én hangzott el Tarnóczy Átila országgyűlési képviselő fogadónapján. Az alig 200 fős faluból 43 érdeklődő jött el meghallgatni a képviselőt, és beszámolója a parlamentben végzett munkájáról és feltenni hozzá kérdését.

Először a polgármester úr köszöntötte a jelenlevőket, majd tájékoztatta őket a tavalyi nehézségekről, eredményekről és az ideai tervekről. Ebben az írásban csak az ő mondatait írom Önök elé.

"Az 1991. év a terhek és lehetőségek éve volt. A ránk neheztől anyagi gondok közt kellett a feladatokat megoldani. Mégis pozitív mérleggel zárhatjuk a tavalyi esztendő, hiszen sok problémát sikerült megoldanunk az önálló gazdálkodás jogának előnyeit kihasználva. Ebben a munkában nagy segítségünkre volt az apparátus szakmai hozzájárulása.

1991-ben az első és legsürgősebb feladat az önálló községi lét megkezdése és az ezzel járó vagyonmegosztás volt. Emberpróbáló, többszöri kompromisszumon keresztül sikerült egyezsége jutni a volt társközségekkel. A vagyonmegosztás során kiderült, hogy csak Nagyrécsén és Csapiban volt megoszható vagyon (ennek örülünk), de ezért Csapi 400.000 forintot fizetett hajdani társközségeinek.

A másik súlyos probléma a diákotthon és az általános iskola felszámolásának veszélye volt. Mi, a testület úgy éreztük - és ma is úgy érezzük -, hogy ez a diákotthon elsősorban nem teher, hanem lehetőség Csapi község számára, és a hírlünknek sem árt. Mi ezt a lehetőséget szeretnénk fenntartani, ezért 1991. szeptember 1-től megnyitottuk a 8 osztályosra kibővített, óvodai csoportot is ellátó diákotthon és általános iskolát. Az iskolában több mint 120 gyerek tanul, 26 önkormányzat területéről kerültek hozzá. 36 munkahelyet tudunk biztosítani az intézményben. Az iskolára tavaly 1,5 milliót költöttünk. Idén és jövőre

ennél jóval többet, kb. 11 milliót számunk bővítésére és felújításra központi támogatással, valamint félmillió forintot költünk a tornaterem tervezésére.

Tavaly megpróbáltunk az otthonba nyárra üdülőcsoportokat szervezni, de csak 1 csoport érkezett. Ez 60.000 forint bevételt jelentett az intézménynek. Idén reményeink szerint több csoport is jön.

Szociális segélyként tavaly 150.000 forintot osztottunk szét. Fenntartottuk és idén is fenntartjuk a lehetőséget 3 helyben letelepülő személy részére, hogy egyenként 100 ezer forintos kamatmentes kölcsönt, vagy vissza nem térítendő támogatást kapjanak.

A csapi-galamboki út elkészítésére tavaly 1,5 milliót számunk és 1992-re ugyanennyit tervezünk. A munkát a KPM vállalta, ígérete szerint 1992. májusra készen is lesz.

Hozzájárultunk a galamboki közegészségügyi számító-gépes nyilvántartáshoz és szerződést kötöttünk a személtisztításra. A faluba 3 személtisztító konténer került. Növeltük a község utcai lámpáinak számát és 1991. december 19-én felavattuk a vízműtelepet. A vízműhöz 5 millió forint támogatást kaptunk. Köszönjük Tarnóczy Átila képviselő úrnak a közbenjárást az ügyben.

1992-re csak az ígérhetem a testület nevében, hogy megpróbáljuk vállalásainkat teljesíteni és azok anyagi fedezetét biztosítani. E cél érdekében több pályázatot is beadunk és idén bevezetjük az éptményadóit. 1992. október 23-án tervezük felavatni az I. és II. világháborúban elesetteink emlékművét.

Tudjuk, hogy idén sem lesznek a terhek könnyebbek, de türelmünk és támogatásukat kérjük továbbra is a munkához."

Kardos Ferenc

(A Csapiban tapasztalt példa értékű tenni akarás; az új közigazgatás - mely újra távlatot, jövőt ad az egészen apró településeknek is - lehetőségeinek a kihasználása miatt örülünk a tervezett cikksorozatnak. Szívesen adnánk helyet más próbálkozásnak is - azért is, mert úgy éreztük -, Kanizsának létkérdés a vele szomszédos települések egészsége fejlődése.) (a szerk.)

"TITKOS" önkormányzati ülés Nagykanizsán!

Nagykanizsa lakóinak azon része, mely a Városi TV közvetítésein keresztül szokta figyelemmel követni a város önkormányzatának üléseit bizonyára felfigyelt arra, hogy egy ideje már csak rövid beszámolókat láthat közvetítés helyett az önkormányzat munkájáról. Talán érdeklődésre tarthat számot, hogy vajon miért éppen a két legutóbbi ülést nem közvetítette a Városi TV? Pedig ekkor a város vezető SZDSZ-FIDESZ Önkormányzati Koalíció tagjait is érintő üzleti kérdések kerültek előtérbe.

Az ügy előzményei visszanyútnak 1991. júliusig.

A közgyűlés akkori 120/1991. számú határozatában intézkedett egy, a Múzeum (Sneff) téren található 120/m² nagyságú terület értékesítésére kijelöléséről, s utasította a Polgármesteri Hivatalt az értékesítéssel kapcsolatos előkészítő vizsgálatok elvégzésére, a beépítési feltételek meghatározására. Valamint VERSENYTÁRGYALÁS megtartására!

A határozat végrehajtásáért felelős: dr. Kereskai István polgármester. Az SZDSZ és FIDESZ Nagykanizsai Szervezeteinek támogatásával megválasztott polgármesternek júliustól-decemberig nem jutott ideje a feladat végrehajtására, a terület versenytárgyalása során kialakuló valós piaci értéket tükröző áron történő értékesítésére. A fenti koalíció által vezetett önkormányzat előbb 1991. december 20-án feltűnő gyorsasággal - és a szabadpiaci árverseny kizárásával - eladta a város STILUS Kft.-beli üzleti részét a KFT tagjainak, akik közül ketten az önkormányzat SZDSZ-

es képviselőcsoportjának is tagjai. Ezt követően pedig a közgyűlési határozat végre nem hajtása miatti felelősség megállapítása helyett ez év január 10-én sietősen törölte az előző évi 120/1991-es határozatot, s aztán újfent - a szabadpiaci árverseny kizárásával - eladta a kérdéses területet kizárólagos joggal és szabott áron, egy olyan csoportnak, melyben megintcsak érdekelt az SZDSZ-es képviselőcsoport két tagja, megfejtelve azzal, hogy egyikük az előző tranzakciónak is részese volt.

Tisztelt önkormányzatot vezető koalíció! Az előző, mintegy két hónapja - a Zalai Hírlapban - megjelent írásomban azt kérdeztem Önöktől, hogy választási jelzavaiknak megfelelően valóban TUDNAK? MERNEK? TESZNEK?

Nos, úgy gondolom ezek után bárki láthatja Nagykanizsán

- Önök TUDNAK.

A város bármelyik lakójánál előbb és pontosabban tudják, hogy mikor, hol, milyen üzleti lehetőség nyílik, amire aztán - az esetleges versenytársakat kizárva - a korrekt megmértetésnek esélyt sem adva, lecsapnak.

- Önök MERNEK!

Hiszen jószerevel semmi kockázatuk nincs, az Önök pártjaihoz tartozó képviselők biztos többségük birtokában szavazataikkal határozottá emelve törvényesítik ezen - etikailag legalábbis kétes - tranzakciókat.

- Önök TESZNEK!

Mint ahogy ezt az előbbi korántsem teljes példák igazolják. A kérdés csak az: vajon arra

kaptak-e választóiktól megbízást, amit most TUDNAK, MERNEK és TESZNEK?

- Arra, hogy Nagykanizsa egyetlen ifjúsági intézményét megszüntessék, hogy a város - így valamennyiünk - vagyonát eladják, s a városi tulajdon képező vállalatokat felszámolják, eszközlelt eladva dolgozóikat utcára tegyék?

- Arra, hogy Nagykanizsa a szemét, a szmog és a bűnözés eleddig soha nem tapasztalt mértékben megjelenjen a város legyén? Ahol a város főutcáján lépésenként botlik hányadékba a szmogtól fulladozó járókelő.

- Arra, hogy magas fizetésekkel és e fizetésekkel felül még rendszeres prémiumokkal, üzleti lehetőségekkel is osztogassanak egymásnak, s elvbarátainknak?

A válaszokat az Önöket megválasztókra bízom, egy megjegyzéssel. Az 1991. december 20-i önkormányzati ülésen az ügyrendi bizottság elnöke felhívta az egyik MDF-es támogatással megválasztott képviselő figyelmét, hogy ne tévesse össze a képviselőtestületet a parlamenttel.

Mennyire igaza volt! Úgy vélem, aligha képviselhető el, hogy a parlamenti képviselők bármelyike olyan átlátszó módon próbálna meg saját anyagi érdekeit közérdeknek feltüntetve megszavaztatni a parlamentben, mint ahogy az Nagykanizsán nem először, de legutoljára január 10-én a "titkos" önkormányzati ülésen megtörtént.

Katona Gyula

'92
január

Kérjük, válaszát, javaslatát küldje meg címünkre!
(Dél-Nyugat Szerkesztősége, 8800 Nagykanizsa,
Ady út 1. Pf.: 227. Tel.: 11-546)

DNY 5

(Pót)Szilveszteri jókívánságok

Régi szokás, hogy szilveszterkor, az új év kezdetén jókívánságokat küldünk egymásnak. A Kanizsa hetilap mintájára én is díjat ajánlok fel a helyi tömegkommunikáció napzámósaiknak.

A motívót is ívettem: "Aki sértődékeny, az meg is sértődik" - (Murphy)

A Kanizsa hetilap kollektívájának ajánlom fel a "Hír szabad, a vélemény szent" díj pártoktól deklarátan függetlenül liberális és kontraszelektált fokozatát abszolút objektív, tehetséggel, jóindulattal és széles látókörrel megírt cikkeiért, ha továbbra is sikerül magas, heti 1000 körül példányt eladniuk.

Tárgyjutalom:

1. A BBC etikai kódexe eredetiben.
2. A BBC etikai kódexe Hankiss és Gombár olvasatában.

Javasolt tépelődés: "Hát én immár kit válasszak?" (népdal)

Dóró János főszerkesztő a "Nem kísértem a lehetetlent" díjat érdemelte ki a cikkírástól való tapintatos visszavonulása miatt.

És egy biztatás: Gyalogolni jól (Móricz Zsigmond)

Nagy Imre a "Mazochista gyönyörök, gyönyörözök röhejek" díj Nomen est omen(?) rendje szelektáltan kiemelt fokozatát veheti át önkormányzati mozaikért.

Idézet: "Minél kevesebb örömed telik az ülésezésben, annál valószínűbb, hogy rákényszerülsz." (Murphy)

F. Varga Barbara a "Száguldó riportert" ifjúsági díjat kapta cikkei mennyiségéért és minőségéért.

Ajánlás: "Dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes" (József Attila)

F. Gy. a "Nosztalgiai Monogrammal" díj életörömmel és reménységgel teli fokozatát veheti át gyakori és burkolatlan fenyegetése miatt.

Ajánlás: "Világ proletárjai egyesüljete" (Kommunista Kiáltvány)

Tárgyjutalom: Kim Ir Szen összegyűjtött művei.

És egy jókívánság: tudósítson a KKK-ból (Kuba, Kína, (Észak-)Korea). Ott még minden jól megy, mindenki mindennel meg van elégedve.

Jászberényi (J.L., -jász, -száj, stb.) László a "Moralizáló Kommentátor" díj sajátosan értelmezett reformfokozatát kapta objektívnek tűnő írásai finoman elhelyezett véleményéért.

Jókívánság: az 1998-os Kanizsai Napok EXPO-ra sikerüljön meghívnia a városból elszármazott polgárokat.

Viola György az "Akármit tesz, akkor is szídom a Kormányt" díj savanyú szóólóval díszített Szürkeállomány fokozatát érdemelte ki, tudatformáló cikkeiért és építő kritikáiért.

Idézet: "Nincsen semmihez sem kedvem, de érzem azt, hogy nincs ez rendben így és most már tudom, tudom, tudom, hogy hova megyek" (Illés együttes)

Röst János az "Együttérzek az IKKV-val" díj Kacsacsóru Emőke rendjét érdemelte ki a

városüzemeltetéssel kapcsolatos szakszerű aggódásaiért.

Zolcsák György az "Ide megyek ott se jó, oda megyek ott se jó, amott még elvagyok" díj oldalvágásokkal díszített Maligán fokozatát érdemelte ki az utóbbi két évben befutott politikai rőppályája miatt.

Kívánság: a jobb kitekintés végett nyerjen betekintést a III/III-as névsorba, valamint felvételet egy újságírói tanfolyamra Iránban.

Tihanyi István a "Hol húzódik Zala megye határa?" díj önkéntes nyugdíjazással díszített "Sajtószabadság" fokozatát önálló véleményéért kapta.

Ajánlás: a felsorolásokból álló tudósítás veszélytelen.

Czene Csaba a "Rejtett tehetség egyszerű eljőn" díj későn érő fokozatát veheti át kifejező fotóiért és olvasható cikkeiért.

Idézet: "Nehéz a sasokkal szármayalni, ha pulykákkal vagy körülvéve." (Murphy)

Bicsák Erzsébet "A Kritikai ösztűz mértéke bármilyen témában fordítottan arányos a téma valódi fontosságával" díj Kizárólag Klakadó rendjének vitriolos fokozatát érdemelte ki jóindulatú és optimista írásaiért.

A Zalai Hírlap munkatársai a "Továbbra is előre a lenini úton" díj kéaféltetésével díszített átmentetlen rendjének "Cölöpök" fokozatát vehetik át meghatározott személyek, szervezetek és események objektív népszerűsítéséért, valamint meghatározott személyek, szervezetek és események "objektív" kritikai megközelítéséért.

Ajánlás:

1. A dicsőség mulandó, a középserűség örök.
2. "Sose fogadj vesztésre csak azért, mert úgy véled, most már végképp nyerne kell". (Murphy)

Molnár László és Rikl Ferenc a "Próbálgassatok amatőrök, míg a profik visszajönnek" díj Express rendjének nehezen ki(fer)limerhető fokozatát érdemelték ki a VTV-ből való ki(vissza)-vonulásuk okán.

Versidézlet:

"Tudod, hogy nincs bocsánat, Hiába hát a bánat, Légy ami lennél: férfi, A fű kinő utánad." (József Attila)

Versidézlet:

"Tudod, hogy nincs bocsánat, Hiába hát a bánat, Légy ami lennél: férfi, A fű kinő utánad." (József Attila)

A VTV stábja a "Stabil kamera veszi a polgármestert, mert kevesen vagyunk" díj fáziskéséssel erősített fokozatát kapta töretlen lelkesedéséért és a számtalan bakijért.

Jókívánság: pénz, pénz, pénz.

Czotterné Ivády Zauzas

(Bár - tudomásunk szerint - a szerző az önkormányzati képviselőknak hasonló jókívánságokat küldő Kanizsa, Zalai Hírlap című lapoknak is elküldte írását, melys közöljük mi is a "biztonság kedvéért" és szellemessége miatt.) (A szerk.)

"Kárpáti rabszódia..."

(Kárpátaljáról jöttem...)

Arról a Kárpátaljáról jöttem, már több mint húsz éve, amelyről abban az időben itt Magyarországon nem volt illő beszélni.

Arról a területéről telepedtem át Magyarországra, amely 1919-ig az ezeréves Magyarországhoz tartozott. Majd a trianoni békeszerződés után csehszlovák fennhatóság alá került. Az első bécsi döntés után, 1938-ban délnyugati része, majd 1939 márciusában a teljes területét Magyarországhoz csatolták.

Mint közsémet, Kárpátalját az 1945-ben megkötött szovjet-csehszlovák szerződés értelmében egyesítették Szovjet-Ukrajnával, anélkül, hogy a helybeli magyar lakosságot erről megkérdezték volna. Így a terület bekebelezésével egyidőben a magyar anyanyelvű lakosság automatikusan szovjet állampolgár lett.

A határokat hermetikusan lezárták, Sztálin haláláig a szó szoros értelmében csak a madár juthatott át a szigorúan őrzött határon. Így Kárpátalja teljesen elszigetelődött az anyaországtól.

Közvetlenül az úgynevezett "felszabadítás" után a teljes magyar férfi lakosságot (1944. novemberében, 18-tól 50 évesig) "malenkij robotra" hurcolták el, három napi élelemmel, azzal a mesével, hogy a környékbeli városokba (Ungvár, Munkács) viszik őket a háborús károk helyreállítására. A három napból sokuknak három év szibériai száműzetés lett, vagy mindörökké...

A családjunkat is nagy veszteség érte. Édesapámat 1946. okt. 16-án - 56 évesen - váratlanul letartóztatták, még abban az évben 5 évi börtönbüntetésre, 3 évi szibériai száműzetésre és teljes vagyonelkobzásra ítélték. 1948 tavaszán Szibériában egy lágerban halt meg, jeltelen sírban nyugszik. Ártatlanul ítélték "fagyhalálra", mert abba halt bele, hogy végtagjai elfagytak a mínusz 40 fokban hidegben. Egyetlen bűne az volt, hogy magyar és református lelkész volt!

Senkinek nem kívánom, hogy olyan sorsa legyen, mint amilyen ott, akkor a mi családjunknak kijutott. A lakásból kilakoltattak bennünket. Édesanyám három kiskorú gyermekkel egyedül maradt. A társadalomból kitaszítottan, nélkülözések között éltünk, a megaláztatásról nem is beszélve... Ezek a körülmények befolyásoltak bennünket abban, hogy áttelepedjünk Magyarországra, jelenleg Nagykanizsán lakom családommal.

Az 1956-os eseményeket még Kárpátalján éltem meg, nagy figyelemmel követtük az eseményeket, a magyar rádió adása volt az egyetlen, amelyből tájékozódhattunk. Reménykedtünk a reménykedőkkel, csüggedtünk a csüggedőkkel. Segíteni nem tudtunk, az együttérzésen kívül mást nem adhattunk. Az eseményekről csak mostanában, a rendszerváltás után tudhattak meg az igazságot a kárpátaljai magyarok is.

Utóljára (remélem nem legutóljára) 1991. szeptember 15-én jártam Kárpátalján, amikor Eszény községben, ahol a negyvenes években laktunk, emléktáblát avattunk Édesapám emlékére. A megemlékezésnek ez a napja számomra feledhetetlen. Torokszórtó beszédek hangzottak el, a megemlékezés virágai borították el az emléktábla környékét.

Ma már sokkal szabadabban élnek az emberek Kárpátalján, mint akár csak néhány évvel ezelőtt. Szabad bármiről véleménynyilvánítani, igaz attól még nem biztos, hogy megváltozik valami. Nagy reményekkel telve, bizakodással tekintenek az ott élő magyarok az anyaország felé, innen várják sorsuk jobbra fordulását. Akár úgy is, hogy majd ezután szabadabban fognak Magyarországgal kereskedni. Várják, hogy valóban beindul a kishatárforgalom. Sokat várnak Ukrajna függetlenné nyilvánításától, Kárpátalja autonóm státuszától, a Beregszászi járás nemzeti önállóságától. Biznak! Mert ez a nép jobb sorsot érdemel, ez a nép 45 év magárahagyottságában is megőrizte magyarságát.

1989. februárjában megalakult a Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetsége (a KMKSZ), a Kárpátalján élő magyarok érdekvédelmi szervezete. Nem párt! Célja: a Kárpátalján élő magyar nemzetiség kultúrájának, nemzeti hagyományainak megőrzése, nemzeti tudatának formálása. Fontos, a KMKSZ kinyilvánítja, hogy az ott élő magyarság, mint kisebbség, az egyetemes magyarság része. Gyakorlatilag mindenütt ott van, ahol magyarok élnek ezen a vidéken. Ottlétem óta magam is tagja vagyok a KMKSZ eszényi szervezetének, ők állították az emléktáblát.

Kárpátalján csaknem kétszáz magyar él. Segítsük őket, de ne csak a kárpátaljaikat, hanem a határainkon túl élő minden magyart, ahol ezt igénylik, bárhol élnek is a nagyvilágban. Ha mást nem, legalább erkölcsi segítséget, biztatást kapjanak az anyaországból, hogy érezzék nincsenek egyedül.

Balogh László

Az út neve: koncepció

Látuk már olyan utat a városban, aminek a házak hátát fordítanak? De nem csak a házak, az emberek is elfordulnak tőle. Még nevet sem adnak neki. Ez a "7. számú főút városi elkerülő szakasza".

Valakik - a RÉGI ÁTKOS-ban - fent eldöntötték, hogy itt lesz, erre megy és ilyen lesz.

Mint két hatalmas palánk, úgy övezi a két négyemeletes ház sor az utat. Felerősödve verődik az amúgy sem kis forgalom zaja a házsorok között. Ezekben a gigászi hangfogókban családok százai élnek.

• Mikor épültek ezek a házak? - kérdezem az itt lakó Sárközi Józsefnél. - Nagy részük a hetvenes évek végén és a nyolcvanas évek elején.

• És nem tudták, hogy a két ház sor közé út van tervezve?

- De igen, tudtuk, csak azt hittük, nem lesz rá szükség, mert addig megépül a sztráda. Meg amikor tanácsot adtam, akkor az ígérték, hogy zajvédő falakat emelnek. Mert már akkor szóvá tettük az illetékeseknek, hogy mit tesznek a várható nagy zaj ellen? Akkor ígérték fűt-fűt.

Közben lezajlott a rendszerváltás, és mint minden megoldásra váró gond, ez is átöröklődött az új városvezetésre.

Az önkormányzat változó szemléletének dűcsüretére legyen mondva, a közelmúltban lakossági fórumot hívott össze többek között az ezt a városrészt is érintő rendezési tervről. Ezen a fórumon részt vett Gerencsér Tiborné is, aki a következőket mondja az ott történetekről:

- Legnagyobb megdöbbenésünkre a tervben még mindig szerepelt a jelenleg megépült út mellett még egy sáv megépítése. A zajvédelmet pedig az

északi oldalon földdel fedett garázsos építésével kívánják megoldani. Mi, akik az ebben érintettek közül megjelentünk, hevesen tiltakoztunk az új útsáv megépítése ellen. Sajnos elég kevesen voltak, és így nem tudom, lesz-e foganatja?

S vajon lett-e foganatja kevesek kiállításának? Felkerestem hivatalában a városi főépítésszt. Törekeny, csinos hölgy fogadott, aki kérésre meghallva szabadkozott, nem szeret nyilatkozni. Végül mégis megismerhettem véleményét.

- Nagyon meglepett a lakossági fórumon megjelenik heves reagálása - mondja. Különösen a tervezett második útsáv miatt voltak felháborodva. Azonkívül hiányolták az elődeim által megígért zajfelfogó eszközöket. Mint új tisztviselő, aki először találkozott a problémával, annyit tehetem, hogy megismerem észérvekként alátámasztott kérésüket, azt továbbítottam a főhatóság fele. Örömmel közölhetem, hogy megérkezett megkeresésemre a válasz. A főhatóság nem látja indokoltnak a második útsáv megépítését.

• Ez akkor azt jelenti, hogy módosulnak a lakossági fórumon is bemutatott rendezési tervek?

- Részben igen, de azt még konkrétan nem tudom megmondani, hogy mik lesznek ezek. A közben felmerült igények döntenek, melyeket még fel kell mérnünk.

• S a zajvédelem?

- Az út északi oldalán megmaradna az eredeti elképzelés a földdel fedett garázsokkal, mert ezek amellett, hogy nagyban csökkentik a zajt, városképtel is elfogadható látványt nyújtanak. A problémásabb déli oldalra még keressük a megfelelő zajfelfogó megoldást.

A "7. számú főút elkerülő szakasza"

szá" mentén élők pedig reménykednek, hogy minél előbb sikerül megtalálni!

Addig is várnak a hőn áhított sztráda mielőbbi megépülésére, ami legalább a kamionforgalmat elviszi majd innét.

Annak építéskor talán már figyelembe veszik minden érintett igényét.

Hogy mindenki öröme és senki kárára ne legyen!

MERT CSAK ILYEN ÚTON, UTAKON LEHET EURÓPÁBA JUTNI!!!

N.L.

Négy nap Koppenhágában

Január 6-9-ig Koppenhágában tartotta soros szemináriumát az Észak-Atlanti Közgyűlés a Dán Parlamenttel közös szervezésben a hadiipar polgári termelésre való átalakításának témakörében.

A négytagú magyar küldöttségben megjelentek és az Országgyűlés Gazdasági Bizottságát Rudics Róbert képviselte.

• Dél-Nyugat: Kik vettek részt a szemináriumon?
- Rudics Róbert: Az Észak-Atlanti Közgyűlés tagállamainak és a középkelet-európai régió országainak delegációi (beleértve a Szovjetunió utódállamait: az Orosz Föderációt, Ukrajnát, Belorussziát és a Balti államokat).

A konferencia színvonalát jelzi, hogy a bevezető előadást Dánia miniszterelnöke tartotta, de magas szinten képviseltette magát a NATO is.

A delegációkat fogadta a dán parlament elnöke és a védelmi miniszter is.

• D-Ny: Miben foglalható össze az elhangzottak lényege?
- R.R.: Az előadások és hozzászólások két fő téma körül csoportosultak. Az első: a leszerelési intézkedések következtében nehéz helyzetbe került vállalatok és a munkájukat elvesztő százazatok problémáinak orvoslása.

A második: a csatlós államokból kivont volt szovjet hivatásos katonák elhelyezése és foglalkoztatása.

• D-Ny: Milyen, itthon is hasznosítható, tapasztalatokat szerzett?
- R.R.: A leszerelési intézkedések bennünket nem érintenek olyan súlyosan, mint a nagy fegyverexportőr országokat.

A mi problémánk az, hogy a viszonylag csekély, de a haza védelme szempontjából fontos hadipotenciált meg tudjuk őrizni, ugyanis ezek többnyire veszteséges vállalatok.

• D-Ny: Mi volt a szeminárium végső konklúziója?
- R.R.: Mindenki bízik abban, hogy a konverzió, az átalakítás sikeres lesz és a munkahelyek legtöbbjét sikerül fenntartani.

A volt Szovjetunió utódállamait illetően egyetértettünk abban, hogy ezek az államok csak nyugati segítséggel lesznek képesek leépíteni gigantikus hadipotenciáljukat, leszerelni, elhelyezni és foglalkoztatni a feleslegessé váló hivatásos és sorállományú katonákat, valamint biztosítani azt, hogy a nukleáris ültető és a felhalmozott atomtechnológiák nem kerülnek illetéktelen kezekbe. Csak ez lehet mindannyiunk - beleértve a nyugati országokat is - biztonságának garanciája.

• D-Ny: Köszönjük az interjút!

E gondolatokat jobbra akkor vettem papírra, amikor azon kellett gondolkodnom, vállaljam-e a képviselőséget Rózsás János lemondása után. Újra olvasva meglepett, hogy mennyire el tudom fogadni az akkori gondolkodásomat, pedig mennyi-mennyi kudarc ért az elmúlt évben éppen ebből a munkából fakadóan.

Vannak-e még megjelenítetlen politikai erők? Tiszta, megváltó, békét és boldogságot hozó, de még a fölszínre nem jutott erők? Mi volna a mondandójuk, ki lenne a támogatójuk, a tömegbázisuk? Nem, nincs ilyen erő. Minden ilyen szándék megjelent mára. Csak olyan erő létezhetne, amelyik nem a polgári demokráciák eszközeivel ragadná meg és működtetné a hatalmat.

Újra és újra felmerül közöttünk a gondolat: nem sikerült megnyerni "népünk javát" a politikának, nem sikerült megnyerni a fordulatnak.

Bénító félreértés áldozatai vagyunk. Nagyszerű emberek emberisége, kiváló szakemberek kiválósága nem azonos politikai "értékükkel".

A politikai mondandóval ren-

Tisztelt Olvasó! (Miért is vállaltam?)

delkező emberek - lássuk be - megjelentek közöttünk. A kép nem felel meg a túlhataladott politikai reflexekkel, megpenészesedett politikai ideológiákkal, elemi gyűlölettel. Ez pedig nem politikai kérdés. Sőt, eredendően mindenfajta érdemi politizálás ellen van, hiszen a társadalmi konfliktusoknak nem politikai, tehát tárgyaló- és kompromisszumkészítést felmutató válfaját választanák legszívesebben, hanem a kirekesztés, a teljes politikai negligálás politikán kívül eső eszközeit.

Fel kell mérni erőnket és okosan beosztani. Vagyunk ahányan vagyunk. Meg kell állapítanunk: a nyugati típusú politikai többpártrendszer ennyi aktívítával rendelkezik ma Magyarországon.

A kívülállóknak alapvetően két tábora van.

Az egyiknek túl keleti ez a mi

többpártrendszerünk.

A másiknak érthetetlen ez a politikai szabadverseny.

Az elégedetlenség - bár szerintem tömegbázisát nem a politikai működéséből, hanem az anyagi romlásból veszi, mégis - a politikai többpártrendszer esélyeit csökkenti. Az elégedetlenség, a fanyalgás és az elégedetlenség pedig csak egyetlen módon, a hatékony működéssel szerelhető le, szüntethető meg. Ilyen működésre kell váltanunk és készítenünk.

Olyan erősen vannak a választott testületek törvényileg megtámogatva, hogy csak elemi társadalmi mozgás tudná őket távozásra kényszeríteni. Ilyen indulatokat azonban ma nem látok. Bármilyen szerencsétlenül is verbuválódott a parlament és sok önkormányzat is, csak az ő munkájuk (fel)javulása lehet a reménységünk.

(Ezért Kanizsán például nem lehet az a célunk, hogy az egész közgyűlést kívánjuk megbuktatni, de az igenis lehet a célunk, hogy akár személyi változásokat szorgalmazunk a közgyűlés vezetésében, megpróbáljuk a bizottságok szerkezetét, személyi összetételét megváltoztatni, éppen az egész testület munkájának javítása érdekében.)

Nem tudok jobbat, mint demokráciánkat erősödtésre, növekedésre serkenteni. Remélem ez sokak végkövetkeztetése lesz, mert ma az segíthet, aki részt vállal a politikai küzdelmekben ebben a kritikus időben is.

Ha sikerül a hatalomgyakorlás ezen formája iránti bizalmat fenntartani - legyenek bármilyen szándékú és indítékú csoportok, pártok ellen - akkor a gazdaság is megkapja az időt az átalakulásra. A gazdasági javulás pedig a politikai berendezkedés meggyökeresedését hozza majd. Ebben a munkában részt vállalni megtiszteltetés számomra.

Czupi Gyula

Fogadóórák 1992. februárjában

Országgyűlési képviselők
a képviselői irodájában (Nagykanizsa, Ady u. 1.
Tel.: 12-749)

február 7. (péntek) 9-11 Tarnóczy Attila
10-12 Rudics Róbert
február 14. (péntek) 9-11 Tarnóczy Attila
10-12 Rudics Róbert
február 21. (péntek) 9-11 Tarnóczy Attila
10-12 Rudics Róbert
február 28. (péntek) 9-11 Tarnóczy Attila
10-12 Rudics Róbert

Önkormányzati képviselők
az MDF helyi szervezetének irodájában
(Nagykanizsa, Ady u. 1. Tel.: 11-546)

február 5. (szerda) 15-17 Marton István
és Takács Zoltán
február 12. (szerda) 16-18-ig Czupi Gyula
és Kovács János
február 19. (szerda) 16-18-ig Czotterné
Iványi Zauza és
Németh László
február 26. (szerda) 16-18-ig Balogh Tibor
és Magyar József

A Kanizsai Demokrata Kör programjai 1992. első félévében

1992. január 16. 17.00 HSMK
Vendég: Zacsek Gyula, or-
szággyűlési képviselő, a MONO-
POLY csoport tagja

1992. január 18. 17.00 HSMK
Vendég: Csurka István, az MDF
alelnöke

1992. február 21. 17.00 HSMK
Vendég: dr. Für Lajos, az MDF
ügyvezető elnöke, honvédelmi mi-
niszter

1992. február 22. 16.00 HSMK
Vendég: dr. Habsburg Ottó, az
Európa Parlament tagja, a Páneuró-
pai Unió elnöke

1992. március 20. 17.00 HSMK
Vendég: dr. Andrásfahy Berta-
lan, művelődési miniszter

1992. május 29. 10.00 HSMK
Vendég: dr. Kádár Béla NKG
miniszter (Nemzetközi Gazdasági
Kapcsolatok Minisztériuma)

A fentiekben kívül elfogadták
meghívásunkat, de a pontos időpont
még nincs kitűzve:

1992. január vége
Vendég: dr. Raffay Ernő, a
Honvédelmi Minisztérium államtit-
kára

1992. március közepe
Vendég: dr. Szabó Iván, az ipari
és kereskedelmi miniszter

1992. március vége
Vendég: dr. Árva László, a Kis-
vállalkozási Hivatal elnöke
1992. április eleje

Vendég: Csoóri Sándor, a Ma-
gyarok Világszövetségének elnöke

1992. április közepe
Vendég: dr. Boross Péter, bel-
ügyminiszter

1992. április vége
Vendég: Duray Miklós, a szlo-
vákiei Együttélés Mozgalom elnöke

1992. május közepe
Vendég: Szócs Géza, az
RMDSZ (Romániai Magyarok De-
mokratikus Szövetsége) alelnöke

A programokra szeretettel vá-
runk minden érdeklődőt, a pontos
időpontokat a Zalai Hírlapban ter-
vezük megjelentetni.

Nyilatkozat

Az utolsó közgyűlési tanácskozás 2. és 3. részében (1991. december 20-án és 1992. január 10-én) olyan határozatokat hozott a testület, melyben képviselőtársaink közvetlenül, vagy házastársuk révén érdekelték voltak.

Formálisan véttség nem történt, az érintettek nem vettek részt a szavazásban.

Nem volna jelentősége állásfoglalásunknak, ha nem éreznék úgy, nem bizonyított az, hogy nem jutottak a döntés kapcsán előnyhöz.

Az első alkalommal a Stílus Kft. példátlan gyorsasággal megvásárolhatta névértéken az önkormányzat tulajdonában lévő 70%-os 700.000 forintos üzletrészt. (A Stílus Kft. tulajdonosai között található Jancsi György és Krémer József képviselő.)

A másik döntés nyomán - a Közgyűlés 120/1991. számú július 15-i határozatával ellentétben - versenytárgyalás nélkül, kizárólagos joggal vásárolhattak telket a város szívében - többek között - Jancsi György felesége és dr. Matolcsiné férje.

Mivel az egyik esetben az eljárás előkészítetlensége, példátlan gyorsasága és az üzletreszt vitatható ellenértéke, a másik esetben az előkészítetlenség és a versenytárgyalás nélküli kizárólagos vásárlási jog miatt a város közönsége a Közgyűlést részrehajlással vádolhatja, ezért mi, alulírottak a döntéstől elhatároljuk magunkat és kijelentjük, hogy a határozatokat nem szavaztuk meg.

Czupi Gyula
Marton István
Takács Zoltán

A bővülködés és a szűkülködés művészetéről (elhangozott 1991. március 4-én)

Tisztelt Közgyűlés!
Hölgyeim és Uraim!

Nem szeretném fölöslegesen idejüket rabolni, de engedtessek meg, hogy a mai közhangulattal kapcsolatosan néhány gondolatot elmondjak.

Ezek a gondolatok nem az én gondolataim, de úgy érzem, hogy szinte teljes mértékben érvényesek a mai helyzetünkben. 1930-ban, a nagy gazdasági válság idején az alábbi mondatok hangzottak el Ravasz László református püspök úr ajkáról, amikor a bővülködés és szűkülködés művészetéről beszélt:

"A baj az, hogy a múltban mindenki több pénzt kapott, mint amennyi járt volna neki, tehát mindenki nem csak a magát költötte, hanem valaki titokzatos másét is, amelyet most keservesen meg kell adni."

"Nem tudunk bővülködni, és megkezdhetjük a mentő leckét: megtanulhatunk szűkülködni..."

"Tudok szűkülködni. Ez a mi nagy leckénk, melyet meg kell tanulnunk. Hadd szedjem sorra egynéhány szabályát ennek a nagy leckének. Először is azt kell látnom, hogy tulajdonképpen még nem is szűkülködünk, inkább a lárma nagy, inkább idegesség, mint komoly baj, ami körülött minket."

"A másik még fontosabb szabály az, hogy nem is annyira mi nélkülözünk, hanem mások nélkülöznek. De akkor ne lármazzunk mi mások helyett."

A harmadik szabály az, hogy a szűkülködést nem lehet csüggedt, széttépett, keserű lélekkel elviselni. Szűkülködni csak derülten, bizakodva, azt mondhatnám optimista módon lehet. Ezen a magyar földön még

az idén is megtermett annyi búza, hogy mindenkinek jut kenyér és szalonna. Tehát ne rémüljözzen senki, mert ennél mi sokkal nehezebb időt éltünk át. Át kell látni azt, hogy a bizalom van olyan nemzeti vagyoni, mint egyévi gabonatermés fele. Át kell látnunk, hogy a kétségbeesés, sáptozás nagyobb kárt tehet a nemzet gazdasági helyzetében, mint akár-melyik nyári jégeső, vagy az aszály, vagy az árvizek. Át kell látnunk, hogy a krízis tulajdonképpen az ellenálló képesség kérdése..."

"Akármilyen jelentéktelen dolog tehát az, hogy egyik ember savanyú képet vág, a másik fejét csóválja, a harmadik titkolódik és rosszat sejtet, akármilyen csekély dolog az, hogy éppen azok, akik legkevésbé értenek hozzá, állandó jóslásokba bocsátkoznak, mégis egy olyan küzdelemben, amely egy nemzet

összes erkölcsi életerejét igénybe veszi, az ilyen magatartás tulajdonképpen egy élethalálharcot vivő hadseregnek nyomorult hátbatámadása."

Eddig az idézet. Későbbiekben Ravasz László megadja a keresztyén ember választ arra a kérdésre, hogy honnan vegyünk erőt a szűkülködés nagy művészetéhez: "Mindenre van erőm a Krisztus által, aki engem megerősít" (Fil.4:13)

De jó lenne, ha a mi nemzedékünk, amelyben sokan élnek Istenbe vetett hit nélkül, valamiképpen szintén erőt kapna, hogy a nehéz gazdasági helyzetben is reménységgel tudjon egy szebb jövő felé tekinteni. Ne egymás ellen, hanem a mi szeretett népünkért, szebb jövőnkért harcoljunk józanul, minden erőnk megfeszítésével.

Köszönöm figyelmüket.

Balogh Tibor
református lelkész
önkormányzati képviselő

Dél-Nyugat

Kiadja a Nagykanizsáért - Délnyugat Magyarorszáért Alapítvány. A szerkesztőség és az alapítvány címe:
Nagykanizsa, Ady u. 1.

Felölös kiadó: Katona Gyula • Szerkesztő: Czupi Gyula • Tervezőszerkesztők: Major Csaba, Godináné Lukács Erika, Püspök Mária • Gépi szerkesztés: Szócs Veronika • Nyomdai munkák és számítástechnika: Szociális Foglalkoztató Nyomdája, Nagykanizsa • HU ISSN 0865 - 6393 • E számból példányok kérhetők az Alapítvány címén.

A Dél - Nyugat szerkesztőségi órája:

minden hétfőn 16 - 17 óráig.

Cím: Nagykanizsa, Ady u. 1. Tel.: 11 - 546

'92
január